

ked virker det noget forvirrende, når Winding Pedersen siden foretager en inddeling af homogene markeder (s. 127) og begynder med at nævne monopol, der jo netop er karakteriseret ved en faldende afsætningskurve. Var det så ikke bedre at definere et homogent marked ved hjælp af de ovennævnte betingelser, altså et marked, hvor der er standardvarer, ingen præferencer og geografiske afstande uden betydning, i stedet for ved en vandret afsætningskurve?

Trods bogens stærkt teoretiske præg har Winding Pedersen dog en sikker sans for den praktiske betydning af de teoretiske ræsonnementer og for forholdet mellem teori og praksis i det hele taget. Således giver afsnit 75 om »Egenpris plus fortjenstmargen« en meget værdifuld diskussion af kalkulationsproblemer i teori og praksis. Dog synes jeg, at Winding Pedersen mange gange trækker modsætningen mellem teori og praksis for skarpt op. Ofte fremstilles sagen således, at teoretikerne mener sådan og sådan, mens praktikerne mener det modsatte. Rent bortset fra at praktikernes opfattelse f. eks. af omkostningskurvernes forløb jo også er teori, er grænsen mellem teori og praksis dog næppe så skarp. I mange tilfælde er det vist blot sprogbrugen, der er forskellig. Grænsebegrebet, som helt igennem præger Winding Pedersens fremstilling, er praktikerne skeptiske over for; men grænsebegreberne er jo blot tomme formler, der skal udfyldes gennem analyser og ræsonnementer i praksis, og så viser det sig, at de — korrekt fortolket — alligevel ikke er så forskellige fra praktisk tankegang.

En anden sag er, at man i meget høj grad må håbe, at denne bog må blive læst af praktikere. Den 1. udgave af bogen har jeg ofte set i bogreolen hos ingeniører og andre, der — uden erhvervsøkonomisk uddannelse — nu engang er sat til at beskæftige sig med disse problemer i praksis. Ofte fik man dog indtrykket af, at de modtog bogens teoretiske resultater med lidt skepsis, men i den henseende får de i 2. udgave i højere grad de for praktisk anvendelse nødvendige reservationer — med mindre de opgiver, når de er nået halvvejs gennem bogen.

Gennem sin 2. udgave har Winding Pedersen placeret sin »Omkostninger og Prispolitik« som den bedste fremstilling af disse problemer på et skandinavisk sprog. Den er skrevet i Winding Pedersens klare og grundige, lidt pertentlige stil — og ikke blot er resultatet blevet en monstergyldig lærebog, men også et værdifuldt bidrag til vor videnskabelige litteratur.

Bjarke Fog.

Knut Holt: Arkivering (systemer — hjælpemidler — organisasjon).

H. Aschehoug & Co.'s forlag, Oslo, 1949. 240 sider.

Der har i årevis været lyst med lygte efter brugbare og lettilgængelige håndbøger om problemer som arkiveringspraktik, registreringsteknik, karto-tekprincipper, postregistrering m. v. Derfor er det forsøg, som forfatteren her gør på en sådan fremstilling, i sig selv påskønnelsesværdigt.

På baggrund af sit — at dømme efter resultatet — tilsyneladende mere teoretiske end praktiske kendskab til problemerne (forfatteren er ingeniør, men bestyrer et professorat i Trondheim) opstiller forfatteren de almindeligste retningslinier for

ked virker det noget forvirrende, når Winding Pedersen siden foretager en inddeling af homogene markeder (s. 127) og begynder med at nævne monopol, der jo netop er karakteriseret ved en faldende afsætningskurve. Var det så ikke bedre at definere et homogent marked ved hjælp af de ovennævnte betingelser, altså et marked, hvor der er standardvarer, ingen præferencer og geografiske afstande uden betydning, i stedet for ved en vandret afsætningskurve?

Trods bogens stærkt teoretiske præg har Winding Pedersen dog en sikker sans for den praktiske betydning af de teoretiske ræsonnementer og for forholdet mellem teori og praksis i det hele taget. Således giver afsnit 75 om »Egenpris plus fortjenstmargen« en meget værdifuld diskussion af kalkulationsproblemer i teori og praksis. Dog synes jeg, at Winding Pedersen mange gange trækker modsætningen mellem teori og praksis for skarpt op. Ofte fremstilles sagen således, at teoretikerne mener sådan og sådan, mens praktikerne mener det modsatte. Rent bortset fra at praktikernes opfattelse f. eks. af omkostningskurvernes forløb jo også er teori, er grænsen mellem teori og praksis dog næppe så skarp. I mange tilfælde er det vist blot sprogbrugen, der er forskellig. Grænsebegrebet, som helt igennem præger Winding Pedersens fremstilling, er praktikerne skeptiske over for; men grænsebegreberne er jo blot tomme formler, der skal udfyldes gennem analyser og ræsonnementer i praksis, og så viser det sig, at de — korrekt fortolket — alligevel ikke er så forskellige fra praktisk tankegang.

En anden sag er, at man i meget høj grad må håbe, at denne bog må blive læst af praktikere. Den 1. udgave af bogen har jeg ofte set i bogreolen hos ingeniører og andre, der — uden erhvervsøkonomisk uddannelse — nu engang er sat til at beskæftige sig med disse problemer i praksis. Ofte fik man dog indtrykket af, at de modtog bogens teoretiske resultater med lidt skepsis, men i den henseende får de i 2. udgave i højere grad de for praktisk anvendelse nødvendige reservationer — med mindre de opgiver, når de er nået halvvejs gennem bogen.

Gennem sin 2. udgave har Winding Pedersen placeret sin »Omkostninger og Prispolitik« som den bedste fremstilling af disse problemer på et skandinavisk sprog. Den er skrevet i Winding Pedersens klare og grundige, lidt pertentlige stil — og ikke blot er resultatet blevet en monstergyldig lærebog, men også et værdifuldt bidrag til vor videnskabelige litteratur.

Bjarke Fog.

Knut Holt: Arkivering (systemer — hjælpemidler — organisasjon).

H. Aschehoug & Co.'s forlag, Oslo, 1949. 240 sider.

Der har i årevis været lyst med lygte efter brugbare og lettilgængelige håndbøger om problemer som arkiveringspraktik, registreringsteknik, karto-tekprincipper, postregistrering m. v. Derfor er det forsøg, som forfatteren her gør på en sådan fremstilling, i sig selv påskønnelsesværdigt.

På baggrund af sit — at dømme efter resultatet — tilsyneladende mere teoretiske end praktiske kendskab til problemerne (forfatteren er ingeniør, men bestyrer et professorat i Trondheim) opstiller forfatteren de almindeligste retningslinier for

- a. registreringsprincipper,
- b. arkiveringsmetoder,
- c. hjælpemidlerne og deres anvendelse,
- d. postregistreringsteknik,
- e. arkivorganisation.

Under gennemgangen af de forskellige registreringsprincipper gives en kort omtale af hvert enkelt princip formål og virke, ligesom forfatteren anfører de fordele og mangler, hvert enkelt princip besidder. Derefter gennemgås de almindelige grundlæggende regler for opbevaring af en række af de inden for en virksomhed forekommende arkivmaterialer. En del af de kendteste hjælpemidler i arkiveringstekniken belyses gennem illustrationer og omtale, herunder nævnes visse af de gængse kartotekmetoder. Postbehandlingen på kontorerne omtales, specielt i tilknytning til den efterfølgende opbevaring, og endelig gennemgås på udmærket måde de almindelige hovedretningslinier for indretning af et centraliseret eller decentraliseret arkiv i større og mindre virksomheder.

Der er en hel del gode ting i fremstillingen; men der kan dog med god grund rejses indvending mod adskilligt af det skrevne og måske specielt mod de tomrum, som forekommer.

Forfatteren lader sig således lokke af en åbenlys beundring til at give en længere populær beskrivelse af hulkorttekniken, uanset den ikke rigtigt kan ses at have nogen berettigelse i denne forbindelse. Af samme grund er sikkert de ret omfattende afsnit om fototeknik taget med. Om disse emner findes der imidlertid anden og mere oplysende speciallitteratur. Til gengæld er den foretagne gennemgang af kartoteksystemerne og deres anvendelse samt omtalen af sorterings- og ordningsmetoderne så løs og tilfældig, at det alt for let kan virke vildledende på ubefæstede sjæle. Arkiveringsprincipper for stencils og klicheer, som er et væsentligt problem for en række virksomheder, er helt uomtalt. Den omfattende udredning med hensyn til postregistreringstekniken bygger på bestående forhold inden for en del offentlige og nogle private virksomheder, men det havde været nok så ønskværdigt at få at vide, hvad en saglig vurdering viser hen til som det ideelle i de konkrete tilfælde. I denne forbindelse havde en gennemgang af den vanskelige emnekategorisering været på sin plads.

Endelig ville bogen have vundet ved at blive krydret med praktiske eksempler, ligesom principper for opstilling af økonomiberegninger ved valg af metoder og hjælpemidler burde have været detaljeret omtalt.

Dersom læseren i denne bog søger gode råd, saglig og uhildet vejledning med hensyn til, hvorledes hans specielle problemer kan gribes an, bliver han sikkert skuffet.

Joachim Jensen.

Sven Klim-Nielsen: Medarbejder eller bare ansat. Personalepolitik — Opbygning og Praksis. Udgivet af Provinshandelskammeret. G. E. C. Gads Forlag. København 1949. 145 sider. Kr. 6.—

Der er ikke længere noget opsigtsvækkende i, at ledelsen af en erhvervsvirksomhed søger at skabe de bedst mulige arbejdsforhold for det beskæftigede personale. Man har heldigvis erkendt betydningen af faktoren mennesket som afgørende for samarbejdet såvel i det daglige som på længere sigt. En forudsætning for godt medarbejderskab er imidlertid dybtgående men-